
Kyrkomötet
Motion 2020:1
av Daniel Engström m.fl.

Dimensioner i hållbarhetsredovisningen

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar med anledning av kyrkostyrelsens skrivelse 2020:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2019 att uppdra till kyrkostyrelsen att i kommande hållbarhetsredovisningar etablera hållbarhetsredovisning för teologisk, medlemsmässig, ekonomisk och organisatorisk hållbarhet. Dessa ska vara strategiskt uppbyggda med mätbara mål och delmål.

Motivering

I Hållbarhetsredovisning 2019 kan man läsa att hållbarhetsredovisningar har blivit en självklarhet i många sammanhang och att det blir allt tydligare att hållbarhet består av fyra dimensioner som sinsemellan hänger ihop: ekologisk, social, ekonomisk, andlig och existentiell hållbarhet. Redovisningen tar även upp frågeställningar: Vad är vår roll i skapelsen? Vad gör vi med vår oro? Vad får vi hoppas på? Vi Sverigedemokrater instämmer och menar också att frågeställningarna är av vikt, men vi anser att det finns behov av ytterligare frågeställningar och dimensioner: Vad är vår andliga roll i samhället? Vad är vår roll i förhållande till medlemmarna, samt vad är vår roll i förhållande till missionsbefallningen?

Hållbarhetsredovisningen ger en inblick i den verksamhet som bedrivs av Svenska kyrkans nationella nivå och arbetet för en hållbar kyrka och ett hållbart samhälle. Hållbarhetsredovisningen bör spegla alla verksamheter som bedrivs av Svenska kyrkans nationella nivå och som är av vikt. Därför anser vi att dessa fyra ytterligare dimensioner bör finnas med i hållbarhetsredovisningen.

1. Teologisk hållbarhet: Det är av vikt att den lutherska läran är hållbar i förhållande till traditionen och våra bekännelseskriterier, samt väsentlig i dagens samhälle.
2. Medlemsmässig hållbarhet: Det är inte ett ödesbestämt faktum att medlemsantalet minskar och att man måste prognostisera utifrån detta faktum. Det måste finnas en strategisk plan för att istället få ett inflöde. Målet bör helt resolut vara att medlemsantalet inte minskar. Ett faktum är att t.ex. nyfödda inte längre automatiskt blir medlemmar i kyrkan, även om föräldrarna är tillhöriga, utan dopet är idag medlemsgrundande. Ett annat faktum är att allt färre barn döps i Svenska kyrkan och ännu färre konfirmeras. Den naturliga folkliga förankringen är inte längre naturlig, utan kyrkans värld ter sig alltmer obekant för allt fler. Samtidigt är situationen kontrastrisk. Svenska kyrkan har en särställning och är inte ett trossamfund bland andra. En majoritet av landets medborgare är ännu medlemmar och man kan tala om en folkkyrka. Vi förstår att ett minskat medlemsantal är naturligt i ett sekulärt

och pluralistiskt samhälle, men vårt mål måste vara att följa missionsbefallningens andemening. Vi som kyrka måste våga prata mer om missionsbefallningen.

3. Ekonomisk hållbarhet: Gällande den ekonomiska aspekten måste kyrkans arbete och verksamhet alltid vara stringenta och konsekventa. Det mesta tyder på att den ekonomiska verkligheten för Svenska kyrkan blir allt mer ansträngd framöver.
4. Organisatorisk hållbarhet: Svenska kyrkan bör inte göra det som andra myndigheter gör inom dagspolitiska områden. För att få en hållbar ekonomisk och organisatorisk dimension måste kyrkan optimera sina resurser.

Vi önskar således lägga till dessa dimensioner. Vi är överens gällande de fyra dimensioner som nämns i inledningen, men vi vill förtydliga hur de bör genomföras. Vi anser att hållbarhetsredovisningen är tydlig, illustrativ och tar upp nödvändiga områden, men att målen i en hållbarhetsredovisning måste vara mer tydligt mätbara. Vi menar att man bör föra in delmål så att målet lättare kan följas upp. Detta torde även underlätta revisionens arbete med att utvärdera våra mål.

Landskrona den 9 juli 2020

Daniel Engström (SD)

David Lång (SD)

Aron Emilsson (SD)

Julia Kronlid (SD)

Alexander Christiansson (SD)

Kyrkomötet
Motion 2020:2
av Daniel Engström m.fl.

Migrations- och integrationsinsatser

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. med anledning av kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2021–2023 uppdra till kyrkostyrelsen att i ett första steg genomföra besparingar för verksamhet inom ramen för migration och integration, såsom projekt och verksamhets- och utvecklingsstöd till Asylrättscentrum,
2. med anledning av kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2021–2023 uppdra till kyrkostyrelsen att i ett andra steg avveckla projekt-, verksamhets- och utvecklingsstöd till Asylrättscentrum,
3. med anledning av kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2021–2023 uppdra till kyrkostyrelsen att generellt minska anslagen till migration och integration som en följd av minskade migrationsströmmar, behov av besparingar samt ett mindre tryck än vid migrationskrisen 2015.

Motivering

Svenska kyrkans arbete och opinionsbildning i flykting- och migrationsfrågor är djupt och brett etablerat sedan flera år, men i behov av analys och revidering. I sin strävan efter att förbättra människors levnadsvillkor bör kyrkan beakta var dess insatser gör störst nytta. Att Svenska kyrkan genom sitt långvariga och djupa internationella arbete och engagemang uttalar sig och opinionsbildar för bättre villkor och bistånd för utsatta människor i krisområdets närhet eller på flykt är viktigt, behjärtansvärt och självklart. När det sedan kommer till politiska ställningstaganden gällande den svenska asylmottagningen har vi ett ansvar att hålla oss à jour med utvecklingen och sätta största möjliga nytta för största möjliga antal främst. Vi ser en kyrka som genom sin verksamhet och tro skänker framtidshopp och gemenskap i det nya landet. Svenska kyrkan ska genom missionerande välkomna människor till att ta del av den lutherska protestantismen. En stark närvaro i särskilt utsatta områden verkar socialt och missionerande, men även samhällsorienterande och förhoppningsvis stabiliserande.

Som en följd av den minskade flyktingströmmen ser vi det som naturligt att man genomför besparingar, effektiviserar, fryser eller avvecklar verksamhet som rör migration och integration. Efter rekordåret 2015 har antalet asylansökningar sjunkit för varje år. Mellan januari och september 2019 har 16 081 asylansökningar inkommit till Migrationsverket. Samma siffra för motsvarande period 2015 var 73 103.

Således bör även verksamhetsstödet till Asylrättscentrum omarbetas. Asylrättscentrum, tidigare Rådgivningsbyrå för asylsökande och flyktingar, har sedan 1991 arbetat med asylprocesser. Deras arbete har bl.a. varit rådgivning, driva ärenden och påverkan. Asylrättscentrum erbjuder således bl.a. gratis juridisk rådgivning till asylsökande, ombud, gode män, kontaktpersoner och andra berörda. De åtar sig även uppdrag som offentligt biträde och driver som ombud rättsprocesser både nationellt och internationellt.

Detta arbete som kan liknas vid myndighetsutövning kan verka behjärtansvärt, men det finns frågeställningar som bör ställas: Är det vår roll som kyrka att lotsa folk till medborgarskap eller att bistå i asylärenden när det åligger individens ansvar och därtill finns myndigheter som gör detta? Ingår det i kyrkans roll att vara handläggare?

Som luthersk kyrka är det viktigt att arbeta efter Luthers olika läror. Detta innefattar även Luthers tvåregementslära: Gud har två sätt att styra och ta hand om den värld han har skapat. Å ena sidan styr Gud genom den lagstaddade överheten, samhällets lagar och rättssystem, samt genom olika ämbeten och uppgifter. Allt detta kallas det världsliga regementet. Här ingår t.ex. myndighetsutövning. Å andra sidan använder sig Gud av kyrkan. Det sker när kyrkan ombesörjer förkunnelsen av Guds ord och sakramenten. Avsikten med dessa är att föda och stärka tron samt att hjälpa kristna att leva enligt Guds vilja. Denna del av Guds makt kallas det andliga regementet. Den har samma mål som det världsliga regementet men medlen är annorlunda.

Många församlingar i Svenska kyrkan bedriver ett arbete som kan anses mer motiverat utifrån kyrkans fyra grunduppdrag för flyktingar och asylsökande idag. Verksamheter som t.ex. språkcafé, utdelning av kläder, mötesplatser, sociala aktiviteter, samtalsstöd och självvård kan i många avseenden anses sortera under församlingsvårdande arbete och därmed fortgå, men nationell liksom lokal nivå behöver alltid tillse att resurser används effektivt, välgrundat och icke-partipolitiskt, samt går i takt med tiden och en ansvarsfull omvärldsanalys.

Landskrona den 9 juli 2020

Daniel Engström (SD)

David Lång (SD)

Aron Emilsson (SD)

Julia Kronlid (SD)

Alexander Christiansson (SD)

Kyrkomötet
Motion 2020:3
av Aron Emilsson m.fl.

En kyrka för alla

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. med anledning av kyrkostyrelsens skrivelse 2020:5 Jämställdheten i Svenska kyrkan uppdra till kyrkostyrelsen att uttryckligen uppmärksamma, analysera och långsiktigt tillse att prästutbildningen attraherar såväl män som kvinnor,
2. med anledning av kyrkostyrelsens skrivelse 2020:5 uppdra till kyrkostyrelsen att framledes formulera redogörelsen så att all form av ojämlikhet beaktas, snarare än detaljerade diskrimineringsgrunder såsom idag,
3. med anledning av kyrkostyrelsens skrivelse 2020:5 uppdra till kyrkostyrelsen att initiera strategiska och målgruppsoptimerade insatser för att vända utträdestrenden bland unga män.

Motivering

Att Svenska kyrkan ska vara en kyrka för livets alla steg och skeenden, hos ung som gammal menar Sverigedemokraterna är viktigt. Därför är det centralt att man är relevant och engagerad inom alla åldersgrupper och delar av befolkningen. I kyrkostyrelsens skrivelse 2020:5 Jämställdheten i Svenska kyrkan kan vi konstatera ett antal sårbarhetsmoment som behöver belysas och åtgärdas för att inte förvärras.

Sverigedemokraterna tror på lika möjligheter, men är inte upptagna av lika utfall. Vi har i många avseenden som grundregel att alltid sätta kompetens före könsmässig kvotering och för vår del gäller det inom kyrkan likväl som i andra sammanhang. Samtidigt behöver analys och problematisering av ojämställdhet vara stringent i kyrkostyrelsens skrivelser. Vi kan idag konstatera att fördelningen inom prästyrket nu är helt jämn. En effekt av att kvinnor nu sedan lång tid tillbaka kunnat studera till och vigas till präst. I sig ett utslag av en lång jämlikhetssträvan. Samtidigt är andelen kvinnor som studerar till präst idag långt fler än män, detta dessutom sedan en tid tillbaka. Långsiktigt innebär det mycket få manliga präster i vår kyrka. Var och en gör sitt val och kvotering eller liknande åtgärder är sällan ett konstruktivt svar på yrkesmässiga trender och tendenser, men denna obalans kräver analys och är angelägen att uppmärksamma och långsiktigt motverka om vi vill kunna attrahera såväl män som kvinnor och därtill i andra sammanhang problematiserar motsvarande obalans. De skrivelser kyrkomötet fastställer bör vara stringenta och konsekventa.

En uppsjö olika diskrimineringsgrunder kan skapa väldigt olika former av allvarlig ojämställdhet och ojämlikhet. Det kan vara lovvärt att understryka och betona de fall där det anses särskilt motiverat. Samtidigt kan det vara problematiskt att rada upp otaliga tänkbara diskrimineringsgrunder, vilket riskerar att någon diskrimineringsgrund uteblir. Denna uppräkningslista av diskrimineringsgrunder kan också uppfattas som

en gradering av dessa. Här gör sig begreppet *Less is more* rättvisa: Oskäligen diskriminering bör i alla dess former bekämpas och ett strategiskt arbetsmiljöarbete vara närvarande på samtliga Svenska kyrkans nivåer.

Vi Sverigedemokrater har i olika avseenden påpekat att Svenska kyrkan inte får se det som ödesbestämt att vi mot bakgrund av rådande trender och tendenser i vårt samhälle och vår omvärld ska fortsätta tappa medlemmar och definitivt inte på de historiska rekordnivåer som varit verklighet de senaste åren. Tvärtom bör strategiska och målmedvetna insatser initieras för att vända trenden. Detta har också bäring på vår kyrkas jämställdhetsredogörelse. Det är vanligare att män lämnar Svenska kyrkan än kvinnor. Nästan 60 procent av de som begär utträde är män. Könsskillnaderna i hur många som aktivt beslutar sig för att lämna kyrkan är som störst i de yngre åldrarna. Det är betydligt vanligare att unga män begär utträde än att unga kvinnor gör det. Detta är oroväckande och riskerar att urvattna den folkliga förankringen, varför vi ser det som angeläget att söka vända denna trend och motverka dessa utträden. Detta bör inkluderas i redogörelsen.

Skällvik den 10 juli 2020

Aron Emilsson (SD)

Ann-Christine From Utterstedt (SD)

Zandra Pettersson (SD)

Julia Kronlid (SD)

Alexander Christiansson (SD)

Daniel Engström (SD)

Kyrkomötet
Motion 2020:4
av Aron Emilsson m.fl.

Kyrkoantikvarisk ersättning

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att till regeringen framföra att den kyrkoantikvariska ersättningen är i behov av att indexregleras och räknas upp retroaktivt sedan dess införande, utifrån inflation och pris- och löneomräkning.

Motivering

I dag är den kyrkoantikvariska ersättningen 460 miljoner kronor. Det är samma nivå som ersättningen legat på över lång tid. Ersättningen står alltså still, men har i realiteten minskat över tid om man ser till inflation och att anslaget inte räknats upp utifrån pris- och löneomräkning.

Samtidigt kan vi konstatera att behovet av kyrkoantikvarisk ersättning är stort ute i församlingarna och att den statliga nivån utgör en förhållandevis liten del av de totala vård- och underhållskostnaderna. Den kyrkoantikvariska ersättningen är viktig, men långt ifrån tillräcklig. Till stor del bekostas vården av de kulturhistoriska miljöerna av kyrkoavgiften, vilken också ska täcka kyrkans ordinarie verksamhet. Detta samtidigt som det råder enighet om att det kyrkliga kulturarvet är en gemensam angelägenhet, oavsett om man är medlem av Svenska kyrkan eller ej.

I många församlingar är ekonomi, fastighetsfrågor och budgetbalans ett växande bekymmer och i värsta fall ser man sig nödgad att välja mellan fullgod församlings- och själavård eller vård och underhåll av kyrkobyggnader och andra former av det kyrkliga kulturarvet. Det är en situation som inte längre är ny, men kan förväntas växa i omfattning och i och med att det kyrkliga kulturarvet är en nationell angelägenhet, oavsett medlem i Svenska kyrkan eller ej, så menar vi att det är tid för staten att ta ett utökat ansvar och höja den kyrkoantikvariska ersättningen.

Vår kyrka förvaltar Sveriges största sammanhållna fysiska kulturarv och har en viktig uppgift i att understryka behovet av kulturell hållbarhet. Svenska kyrkans roll som kulturvårdare och levande kyrka kräver att så många äldre kyrkor och kyrkomiljöer som möjligt kan bevaras för framtiden.

Kyrkomötet bör därför uppdra till kyrkostyrelsen att ta förnyade och ökade initiativ gentemot staten och primärt regeringen i syfte att få till stånd en uppjusterad kyrkoantikvarisk ersättning utifrån vad som anges i denna motions yrkande.

Skällvik den 10 juli 2020

Aron Emilsson (SD)

Daniel Engström (SD)

Julia Kronlid (SD)

Jan-Åke Isaksson (SD)

Elisabeth Werner (SD)

Alexander Christiansson (SD)

Kyrkomötet
Motion 2020:5
av Anders Brunnstedt m.fl.

Avgiftsfinansiering av IT, löne- och economicenter

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att kostnader för IT, löne- och economicenter ska hanteras genom avgifter direkt till anslutna enheter.

Motivering

Det finns goda skäl att anta att en centralisering av IT, löne- och economicenter skulle kunna sänka totalkostnaden för denna service om den upphandlas och utformas på ett professionellt sätt, med skalbarhet och flexibilitet som viktiga egenskaper.

I kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 (s. 37, tredje stycket) sägs:

på sikt kommer det att krävas en avgiftsväxling, när stora delar av enheternas kostnader för IT, löne- och economicenter läggs på nationell nivå och finansieras av avgiften för gemensam verksamhet som genom en kyrkoordningsändring behöver höjas från och med år 2024.

Det är inte en klok väg att låta kostnaderna för IT, löne- och economicenter finansieras via avgiften för gemensam verksamhet. Det leder till att incitament för effektivisering varken ges till utförare eller anslutna enheter.

Det här rör sig delvis om volymtjänster som kan standardiseras och därmed pris-sättas med utgångspunkt från de anslutna enheternas storlek. Antal anställda, antal lönespecifikationer, antal bokföringsallegat m.m., är alla mått som är förutsägbara, men också dimensionerande för volymtjänsterna. I offentlig förvaltning och i näringslivet används dessa mått ofta som grund för debitering för producerade volymtjänster, inte så att en prislapp sätts för varje mått, men väl att man för en avtalad period prognostiserar och följer upp en överenskommen omfattning.

Den del av de centraliserade tjänsterna inom IT, löne- och economicenter som gäller specialistkompetens, t.ex. kvalificerat stöd från ekonom, bör finansieras med timdebitering till de anslutna enheterna. Då kan de anslutna enheternas skilda behov enklare tillgodoses. En del enheter kan ha behov av stöd i besvärliga situationer med besparingskrav, avyttringar, uppsägningar etc. men också ha behov av tillfälligt utökat stöd i t.ex. budgetarbete p.g.a. sjukdom eller vakanser. För många anslutna enheter gäller dock att de har etablerade processer och god kompetens som inte genererar extraarbete med felaktiga konteringar, uteblivna attesteringar etc. och då ska de inte drabbas av schablondebiteringar. För tjänsterna inom området specialistkompetens kan man för en avtalad period prognostiera samt följa upp och justera överenskommen omfattning.

En avgiftsfinansiering skulle leda till en eftersträvansvärd transparens och flexibilitet gentemot anslutna enheter. Det blir tydligt vad man betalar för, men det är

Mot 2020:5

också ett sätt att ge de anslutna enheterna del av de besparingar som de gemensamma tjänsterna inom IT, löne- och ekonomicenter kan ge genom egna effektiviseringar. Flexibilitet gentemot både utförare och anslutna enheter säkerställer att volymer och tjänster kan förändras.

Falun den 21 juli 2020

Anders Brunnstedt (POSK)

Per Lindberg (POSK)

Peter Bernövall (POSK)

Lena Arman (POSK)

Kyrkomötet
Motion 2020:6
av Karl-Gunnar Svensson

Utvärdering av kyrkomötet 2020

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att med anledning av kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2021–2023 med anledning av coronapandemin uppdra till kyrkostyrelsen att göra en särskild utvärdering av kyrkomötet 2020.

Motivering

Kyrkomötets presidium brukar göra en utvärdering av varje kyrkomöte. Men kyrkomötet 2020 blev något helt annorlunda som till stora delar har påverkat kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2021–2023 med anledning av coronapandemin. Därför är det viktigt att kyrkomötet fattar ett beslut om en särskild utvärdering för kyrkomötet 2020 med anledning av coronapandemin.

Coronaviruset ställde till det för hela världen 2020 vilket också påverkade kyrkomötet. En överenskommelse gjordes med kyrkomötets presidium och gruppledarna för kyrkomötets nomineringsgrupper som innebar ett kyrkomöte med begränsat antal ledamöter och att kyrkomötet genomfördes digitalt.

På grund av den situation vi befinner oss i genom pandemin var det svårt att göra på annat sätt för att kunna hålla fast vid Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Alternativet hade varit att ställa in kyrkomötet, men det kom presidiet och gruppledarna fram till var ett sämre alternativ.

Frågan är vad vi kan lära oss av det här om en liknande situation uppstår i framtiden. Borde det finnas en beredskap för sådana här händelser i kyrkoordningen? Kan den demokratiska grund som Svenska kyrkan står i gälla fullt ut för de beslut som fattas på ett sådant kyrkomöte? Skulle det finnas en särskild överklagansmöjlighet mot de beslut som fattas av ett decimerat kyrkomöte när Svenska kyrkan måste följa beslut som fattas av regering och statliga myndigheter?

Eftersom det har blivit så här är det viktigt att kyrkostyrelsen får ett uppdrag att särskilt utvärdera detta kyrkomöte för att dela erfarenheter och annat som vi kan ha nytta av i fall en liknande situation skulle uppstå vid något kommande kyrkomöte.

Nu skulle ovan nämnda frågor kunna ingå i presidiets uppdrag att utvärdera detta kyrkomöte. Men frågor som har ställts i bl.a. Kyrkans tidning föranleder en större utvärdering där frågor om demokrati har ställts och frågor om ett decimerat kyrkomöte ska fatta beslut om större frågor som påverkar Svenska kyrkans framtid i hög grad. Nu kommer en större del av kyrkomötets ledamöter ändå delta i utskottsarbetet, men frågorna måste ställas och utredas. Därför bör kyrkostyrelsen, självklart tillsammans

Mot 2020:6 med kyrkomötets presidium, få detta uppdrag vars resultat sedan redovisas till kyrkomötet.

Träslövsläge den 24 juli 2020

Karl-Gunnar Svensson (KR)

Kyrkomötet
Motion 2020:7
av Hans-Olof Andrén m.fl.

Kapitalavkastningen

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. uppdra till kyrkostyrelsen att i kommande skrivelser rörande årsredovisning (kyrkostyrelsens skrivelse 2) redovisa kapitalförvaltningens avkastning ("finansnetto") uppdelad på utdelningar och räntor m.m. och värdepappersportföljens värdeförändring (realiserad och orealiserad),
2. uppdra till kyrkostyrelsen att i kommande skrivelser rörande verksamhet och ekonomi (kyrkostyrelsens skrivelse 1) budgetera kapitalförvaltningens avkastning ("finansnetto") uppdelad på utdelningar och räntor m.m. och värdepappersportföljens värdeförändring (realiserad och orealiserad),
3. uppdra till kyrkostyrelsen att redovisa för kyrkomötet sin långsiktiga strategi för användningen av kapitalavkastningen.

Motivering

Svenska kyrkan på nationell nivå disponerar ett ansevärt kapital, upptaget till 9 674 miljoner kronor i senaste årsredovisning (kyrkostyrelsens skrivelse 2020:2, tabell 17). Kapitalet har sin upprinnelse i den statliga kyrkofonden, som svarade för kostnader för bl.a. rikskyrklig verksamhet, stiftsbidrag, kyrkobyggnadsbidrag, det kyrkliga utjämningsystemet, löner till biskopar och pensionskostnader för präster. Fondens intäkter kom från pastoraten (allmän kyrkoavgift) och stiftens prästlönetillgångar (särskild kyrkoavgift). Vid relationsändringen år 2000 överlämnades till Svenska kyrkan vad som återstod av fondens kapital när pensionsåtaganden m.m. fullgjorts, 3 030 miljoner kronor. Till en början betraktades kapitalet som en "fond" med en särskild kyrkofondsstyrelse, men efterhand kom kapitalet att betraktas som eget kapital hos nationell nivå och kyrkofondens styrelse avvecklades. Kyrkostyrelsens kapitalförvaltningsråd har framgångsrikt styrt förvaltningen av kapitalet, som vid senaste årsskifte alltså bokfördes till över 9 miljarder kronor, en tredubbling på 20 år.

Enligt gällande redovisningsregler ska en organisation vars huvudsakliga verksamhet är kapitalförvaltning redovisa såväl avkastning som värdeförändring (även orealiserad förändring) som intäkt i resultaträkningen. Till följd av det stora kapitalinnehavet räknas Svenska kyrkan på nationell nivå redovisningsmässigt som en sådan organisation. Detta medför att värdeförändringar hos värdepappersportföljen direkt bokförs som intäkt eller kostnad i nationell nivåns redovisning. Detta försvårar förståelsen av redovisning och budget för oss förtroendevalda på nationell nivå, som är vana vid att värdeförändringar inte påverkar resultatet hos församlingar/pastorat och stift. Resultatet från finansförvaltningen verkar vara mycket osäkrare än det troligen i verkligheten är. Värdet på aktier och fonder varierar kraftigt – vilket inte

minst vårens kursfall och uppgång i pandemins skugga vittnar om – men avkastningen i form av utdelningar och räntor m.m. varierar inte alls lika mycket. Vi föreslår därför att kyrkostyrelsen i kommande skrivelser rörande årsredovisning (kyrkostyrelsens skrivelse 2) och verksamhet och ekonomi (kyrkostyrelsens skrivelse 1) redovisar respektive budgeterar kapitalförvaltningens avkastning (”finansnetto”) uppdelad på två poster: 1. utdelningar och räntor m.m. och 2. värdepappersportföljens värdeförändring (realiserad och orealiserad). Vi är medvetna om att dessa uppgifter för ett enskilt år finns i notform i den separata årsredovisningen (för 2019 i not 7 till resultaträkningen, uppdelade på nio detaljposter). Någon jämförelse mellan olika år kan dock inte göras; det framgår endast av resultaträkningen att den totala avkastningen från kapitalförvaltningen ökat från 143 mnkr 2018 till 1 582 mnkr år 2019.

Kyrkomötet 2016 beslutade att mål för storleken på den nationella nivåns kapital ska vara lägst 6,5 miljarder kronor, och att målet årligen ska uppräknas med hänsyn till konsumentprisindex. Kyrkostyrelsen framhöll (kyrkostyrelsens skrivelse 2016:7):

Genom att sätta målet för den nationella nivåns kapital högre kan avkastningen från förvaltningen förväntas även fortsatt kunna bidra till att bekosta långsiktiga åtaganden när det gäller administrativ samverkan och andra av stiftens särskilt prioriterade områden och därtill möjliggöra särskilda satsningar i likhet med den avseende arbetet med flyktingar och asylsökande.

Budgetutskottet anförde (B 2016:3):

Att kyrkostyrelsen ska lämna förslag till kyrkomötet om hur överstigande kapital ska hanteras, om faktiskt utfall enligt årsbokslut överstiger målet med mer än 25 procent, var en regel som infördes 2008.

Utskottet föreslog att regeln skulle tas bort, vilket också blev kyrkomötets beslut:

Det ska inte uppfattas som att den nationella nivåns kapital bara ska öka och öka. Utan det är snarare ett uttryck för att dialogen mellan kyrkostyrelsen och kyrkomötet om storleken på den nationella nivåns kapital ska vara levande i kyrkostyrelsens årligen återkommande skrivelser och i utskottets betänkanden. Utskottet förväntar sig att kyrkostyrelsen i kommande skrivelser, årsredovisningar samt verksamhet och ekonomi för den nationella nivån, kommenterar utfall och utveckling och vid behov föreslår hantering av den faktiska storleken på kapitalet.

I kyrkostyrelsens skrivelse Verksamhet och ekonomi 2021–2023 anför styrelsen under avsnitt 1.2 En ansvarsfull budgetering i bilaga 2 följande:

En långsiktig hållbar ekonomi på nationell nivå förutsätter att den löpande verksamheten finansieras av avgiften för gemensam verksamhet, medan särskilda tidsbegränsade insatser eller investeringar kan finansieras med avkastningen av det förvaltade kapitalet.

Kyrkostyrelsens avsikt är således att genom besparingar se till att den årliga kapitalavkastningen på i genomsnitt mer än 400 mnkr inte behöver tas i anspråk för den löpande verksamheten, utan i sin helhet återinvesteras. Detta står i skarp kontrast till både kyrkostyrelsens egen uppfattning 2016 och de beslut som kyrkomötet då fattade. Istället för att användas ”till att bekosta långsiktiga åtaganden när det gäller administrativ samverkan och andra av stiftens särskilt prioriterade områden” ska nu enbart tidsbegränsade insatser göras med kapitalavkastningen. Kapitalet kommer då sannolikt att fortsätta att växa i snabb takt, och naturligtvis därmed bli en ännu

värdefullare resurs för framtiden. Kyrkostyrelsen måste rimligen ha övervägt att använda en (mindre) del av avkastningen för idag angelägna behov, exempelvis utvecklingen av gemensamma system. Kyrkostyrelsen bör därför få i uppdrag att redovisa för kyrkomötet sin långsiktiga strategi för användningen av kapitalavkastningen.

Brämön den 24 juli 2020

Hans-Olof Andrén (POSK)

Inger Harlevi (POSK)

Stig Axelsson (POSK)

Kyrkomötet
Motion 2020:8
av Hans-Olof Andrén m.fl.

Stiftsindelningen

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att inte nu genomföra en utredning om stiftsindelningen.

Motivering

I kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2021–2023 redovisas att styrelsen planerar att den närmaste tiden ”initiera ett antal större utredningar för fördjupning i frågor av genomgripande betydelse för Svenska kyrkan och för ett fortsatt rikt och hållbart kyrkoliv”. Avsikten är att ta fram ”fakta och underlag för beslut inom några större strukturella inomkyrkliga områden”. Faktainhämtandet ska göras genom ”fleråriga utredningar”. Detta sätt att initiera stora utredningar skiljer sig från vad som hittills varit brukligt, och är särskilt förvånande i en situation med ett reducerat kyrkomöte på distans vilket försvårar genomlysningen av ett så viktigt ärende. Tidigare har det vanligen varit kyrkomötet som antingen begärt större utredningar eller haft synpunkter på deras inriktning.

En av de stora utredningar som aviseras är frågan om ”den mest ändamålsenliga stiftsindelningen”. Tanken verkar hastigt påkommen, eftersom frågan inte varit uppe vid kyrkostyrelsens regelbundna stiftsöverläggningar. Någon förankring av behovet av en utredning finns alltså inte. Erfarenheten av tidigare försök att ändra stiftsindelningen är negativ. Det har varit omöjligt att genomföra förändringar, trots att samhällsutvecklingen har gjort att stiftens medlemstal blivit mycket olika. Skälet är givetvis att stiftet i vår episkopala kyrka har en stor identitetsskapande funktion. Stiftet utgör både en gemenskap för sina församlingar och en brygga till nationell nivå (kyrkoprovinserna) och den världsvida kyrkan. Stiftet är ett levande kulturarv, i många fall från tidig medeltid, och församlingens relation till sin biskop och sin domkyrka är en grundläggande samhörighet som har såväl pastorala som administrativa sidor. Härtill kommer att även om ett stift dras in finns stiftsstadens historiska byggnader kvar och måste fortsatt tas om hand. Det gäller naturligtvis domkyrkorna, men också i många fall biskopsgårdar, domprostgårdar och andra historiska byggnader. Vi avstyrker därför ännu ett försök att ändra stiftsindelningen, och föreslår att kyrkostyrelsen får i uppdrag att inte genomföra en sådan utredning.

Om en utredning av stiftet ändå på sikt ska göras finns det annat än indelningsfrågan att fokusera på. Stiftet har fått ändrade roller, både vid relationsändringen år 2000 och under tiden därefter. Det gäller såväl stiftets relation till (de betydligt färre och större) församlingarna och pastoraten som deras relation till en allt mer mångfacetterad nationell nivå. Den lokala organisationen med församlingar och pastorat har varit föremål för ett omfattande utredningsarbete som ledde fram till en ny

organisation år 2014. Motsvarande översyn av stiftens organisation har inte ägt rum. Det finns i dag en osäkerhet kring stiftens uppgifter och vi ser ett behov av att genomlysna både stiftens teologiska grund och deras uppgift i förhållande till såväl stiftets församlingar som till den nationella nivån, vars teologiska grund och uppdrag också behöver belysas. Den dialog mellan kyrkostyrelsen och stiftsstyrelserna om vilka av de uppgifter som nu görs på nationell nivå stiftet kunde tänka sig att ta över bör också fullföljas innan en utredning inleds.

Brämön den 24 juli 2020

Hans-Olof Andrén (POSK)

Boel Johansson (POSK)

Sven Gunnar Persson (POSK)

Per Lindberg (POSK)

Kjell Kallenberg (POSK)

Anders Brunnstedt (POSK)

Victor Ramström (POSK)

Marie Wojdkow (POSK)

Stig Axelsson (POSK)

Leif Grip (POSK)

Lisa Tegby (POSK)

Inger Harlevi (POSK)

Anders Roos (POSK)

Kyrkomötet
Motion 2020:9
av Johan Blix

Strategiska beslut

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att vad avser kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 anta kyrkostyrelsens förslag till verksamhetsinriktning i punkten 1 fränsett långsiktig strategi för digitalisering och samverkan och större utredningar för framtidens kyrka.

Motivering

Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande organ. Kyrkomötet, som har normgivningskompetens, ska fatta beslut som är av strategisk betydelse för kyrkan och dess församlingar. Kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 innehåller förslag och resonemang som är av stor principiell betydelse för församlingarnas framtid. Exempel på detta är obligatorisk avslutning till GIP, obligatorisk anslutning till ett centralt lönecenter, economicenter och höjning av utjämningsavgiften. Dessa inriktningar och beslut om inriktningar är viktiga för kyrkans och församlingarnas identitet. Det verkar bli en glidning från en kyrka där makten i församlingarna flyttas till nationell nivå och kyrkan blir mera som en koncern i sin organisation. Så viktiga principiella beslut bör inte fattas av ett reducerat kyrkomöte. Dessa frågor bör avgöras av ett kyrkomöte där alla ledamöter kan delta i debatt och beslut.

Täby den 25 juli 2020

Johan Blix (ÖKA)

Kyrkomötet
Motion 2020:10
av Torbjörn Aronson

Kyrklig scout- och idrottsverksamhet

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram en nationell strategi för organisation av kyrklig scout- och idrottsverksamhet.

Motivering

Som framgår av kyrkostyrelsens skrivelse 2020:5 Jämställdheten i Svenska kyrkan är det betydligt vanligare att män lämnar Svenska kyrkan än kvinnor. Könsskillnaderna i hur många som aktivt beslutar sig för att lämna kyrkan är dessutom större i de yngre åldrarna. I längden är detta naturligtvis i högsta grad illavarslande och kan försvaga Svenska kyrkans folkliga förankring. Det behöver därför tas nya initiativ för att motverka denna trend.

Under 1900-talet utgjorde Ansgarsförbundet en barn- och ungdomsorganisation inom Svenska kyrkan, där scoutverksamhet var viktig. Scoutverksamheten skapade kontaktytor med pojkar, vilket så småningom kunde leda över i ett livslångt församlingsengagemang. Ansgarsförbundet och dess scoutverksamhet upphörde 1992, då förbundet tillsammans med Kyrkans Ungdom bildade Svenska Kyrkans Unga den 1 januari 1993.

Med den negativa trend som finns idag skulle en uppdaterad och kulturellt relevant version av scout- och idrottsverksamhet kunna vara ett sätt att vrida utvecklingen i en positivare riktning. Scout- och idrottsverksamhet är naturligtvis viktigt för alla ungdomar, både killar och tjejer. Scoutverksamheten ger också möjligheter att bibringa miljökunskap, betonar vikten av att vårda skapelsen och ger möjlighet till integrering av nya svenskar på ett naturligt sätt.

Uppsala den 26 juli 2020

Torbjörn Aronson (KR)

Kyrkomötet
Motion 2020:11
av Anders Roos m.fl.

Angående kyrkostyrelsens skrivelse om verksamhet och ekonomi

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. vad avser kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 enbart besluta om kostnadsram för 2021.
2. uppdra till kyrkostyrelsen att inte påbörja de i skrivelsen nämnda utredningarna förrän ett fullsatt kyrkomöte haft möjlighet att behandla frågan.

Motivering

Kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2021–2023 med anledning av coronapandemin har många förtjänster. Man konstaterar att den pågående pandemin påverkar förutsättningarna för verksamheten på alla nivåer: nationell, regional och lokal nivå i Svenska kyrkan. Man ger i bilaga 1 en bred och intressant omvärldsbeskrivning. Vad som saknas är en teologisk och pastoral analys av denna beskrivning. Vad betyder detta för verksamheten på de olika nivåerna? Man konstaterar att pandemin och andra samhällsförändringar starkt kommer att påverka kyrkans liv och verksamheter, men gör trots detta knappast några försök till teologisk och pastoral analys. Man konstaterar att de ekonomiska förutsättningarna kommer att förändras, avgiftsunderlaget kommer att minska och därmed den huvudsakliga inkomstkällan.

Styrelsen behåller de redan beslutade målbilderna, vilket i sig är bra, men diskuterar inte hur dessa kan komma att förändras på grund av de förändringar som kommer att behöva genomföras.

Styrelsen aviserar en rad kommande utredningar som utan närmare beskrivningar ska ske och man aviserar en höjning av 7-öringen inom en inte avlägsen framtid. Allt detta utan att beskriva hur dessa förslag har förankrats på stifts- och församlingsnivå. Är det rimligt att ytterligare belasta församlingarna, som är Svenska kyrkans byggestenar och som dessutom är juridiskt självständiga enheter? Detta samtidigt som man spår att församlingarnas ekonomi kommer att förändras och att intäkterna drastiskt kommer att minska. Man analyserar inte heller vad detta kommer att betyda vad avser personal och omställningar.

Av utredningsförslaget kan man utläsa att en ny centraliserad organisation kommer att ersätta den nuvarande. Detta är en stark förändring av den episkopala kyrkostruktur som präglat Svenska kyrkan alltsedan medeltiden. Vilken förankring har en sådan förändring och varifrån kommer ett sådant uppdrag?

Kyrkomötet 2020 är ett reducerat kyrkomöte med ett fåtal ledamöter som närvarar digitalt. Detta innebär att några sedvanliga samtal, diskussioner och debatter inte

Mot 2020:11

kommer att kunna äga rum. Sådana diskussioner och debatter är nödvändiga om en verklig demokrati ska kunna säkerställas.

Vårt förslag är därför att 2020 års kyrkomöte vad avser skrivelsen om verksamhet och ekonomi endast ska besluta om budget för 2021 och att kyrkostyrelsen får återkomma till kommande kyrkomöte med grundliga teologiska och pastorala analyser för sina förslag. Därvid är det viktigt att de förankringsprocesser man gjort också redovisas.

Upplands Väsby den 27 juli 2020

Anders Roos (POSK)

Lisa Tegby (POSK)

Anne Olofsson (POSK)

Sven Gunnar Persson (POSK)

Kjell Kallenberg (POSK)

Victor Ramström (POSK)

Inger Harlevi (POSK)

Jörgen Åkesson (POSK)

Johan Garde (POSK)

Emma Hedlundh (POSK)

Anders Brunnstedt (POSK)

Lena Arman (POSK)

Kyrkomötet
Motion 2020:12
av Tomas Rosenlundh

Våld i nära relationer

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar med anledning av kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2021–2023 med anledning av coronapandemin att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda och utveckla en metodik för Svenska kyrkan i sin helhet att möta medmänniskor som är utsatta för våld i nära relationer.

Motivering

Under våren 2020 drabbades världen och Sverige av en pandemi som gör att det tar lång tid innan livet kan gå tillbaka till gängse rutiner. En av dessa effekter av coronapandemin var att samhället stängdes ner. Den nedstängningen berörde även verksamhet som Svenska kyrkan bedriver. Individer och familjer ska under denna pandemi stanna hemma och med det minska sina sociala kontaktytor. Allt för att hindra att smittan sprids. Det negativa, som blivit ytterst tydligt, är att våld inom familjer ökar. Få av familjemedlemmarna kan leva normalt, ha ett eget liv och en fristad utanför hemmet. Om detta vittnar samstämmigt kvinnojourer, tjejjourer, Jourhavande präst, BRIS m.fl.

Även generaldirektör Lena Ag från Jämställdhetsmyndigheten bekräftar på en presskonferens dessa uppgifter och rikspolischef Anders Thornberg och ställföreträdande rikspolischef Mats Löfving vill se en kraftsamling i samhället när det gäller brott mot särskilt utsatta. I den satsningen ingår att de vill att fler kontaktar polisen när det gäller egen utsatthet eller misstanke om att någon utsätts för våld i hemmet.

Allt handlar i dessa pandemitider naturligtvis inte om våld utan även om ensamhet. Dock är det våldet inom familjen som trappats upp och synliggjorts enligt många av aktörerna ovan. Allt går inte att ställa om från fysiska möten till andra former och just på grund av det blev det påtagligt att en fristad som har erbjudits barn och ungdomar inom Svenska kyrkans ram helt plötsligt stängde.

Är inte våld i nära relationer en fråga om existentiell hållbarhet? Till det – Svenska kyrkan är en del av det offentliga rummet och vår röst behövs!

Svenska kyrkans ekonomi är ansträngd och i kapitel 3 i kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2021–2023 med anledning av coronapandemin talar kyrkostyrelsen inledningsvis om att stärka samverkan med andra organisationer i civilsamhället och utnyttja tillfällen till samfinansiering och att söka offentliga medel. Regeringen och dess myndigheter agerar när det gäller våld i nära relationer och det bör finnas stora möjligheter att söka samfinansiering och offentliga medel för Svenska kyrkan att gemensamt med övriga

bidra med vår del i det här arbetet. I samband med det vill jag även lyfta fram det arbete som ska påbörjas under hösten 2020 i Göteborgs stift när det gäller kompetensutveckling i detta motionsärende och möjligheten av att samverka också stift emellan i sådana satsningar.

Tilliten i samhället undermineras genom att våld eller hot om våld ökar. Vi ser nu att det händer kvinnor i nära relationer, och notera, barnen i dessa familjer drabbas av våldet.

I kapitel 4 (bilaga 1) under ”Tro och konfliktlinjer” nämns en annan viktig grupp som inte syns tydligt i samhället – de 100 000 unga människor i Sverige som lever med de religiöst motiverade begränsningar som bär upp en ”heders- och kyskhetskultur” med rötter i olika delar av världen.

Med koppling till denna motions inriktning, talar delmål 1B om att utifrån ett rättighetsperspektiv och med särskild inriktning på barn och ungas utsatthet, bidra till ett diakonalt utvecklingsarbete som ger förutsättningar för innovativa lösningar på sociala utmaningar. Här kan vi också ta stöd i Barnkonventionen som vi ska utgå ifrån i allt arbete och i alla beslut.

Medvetenheten finns inom vår kyrkliga organisation. Församlingspedagoger och diakoner inom Svenska kyrkan såg effekterna av nedstängningen eftersom de visste att många av de barn och ungdomar som fanns i verksamheten inte längre fick den fristad de haft genom Svenska kyrkans aktiviteter. Medvetenheten som vi alla i högre eller lägre grad har behöver nu kompletteras med en metodik som omfattar Svenska kyrkan i sin helhet. Den kan förslagsvis följas av en utbildning om våld i nära relationer för samtlig personal, oaktat uppdrag och den processen måste starta nu. Det behov av utbildning som behövs för att kunna agera är att förstå våldet och dess olika uttryckssätt för att kunna agera på bästa sätt.

Sannerligen, vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig. (*Matt 25:40*)

Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, skall ni också göra för dem. Det är vad lagarna och profeterna säger. (*Matt 7:12*)

Göteborg den 27 juli 2020

Tomas Rosenlundh (ÖKA)

Kyrkomötet
Motion 2020:13
av Erik Johansson m.fl.

Svenska kyrkans stiftsindelning

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att inför en översyn av Svenska kyrkans stiftsindelning beakta att fler stift behövs för den pastorala omsorgens skull och en rimlig storlek på en biskops ansvarsområde.

Motivering

I kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2021–2023 med anledning av coronapandemin ser ”kyrkostyrelsen behov av att långsiktigt överväga hur den mest ändamålsenliga stiftsindelningen ser ut” (s. 9). Historiskt har det skett viss översyn av stiftsindelningen tidigare, även om den struktur som i dag finns i huvudsak har månghundraårig hävd. Så uppgick exempelvis Kalmar stift i Växjö stift 1915 och Stockholms stift bildades 1942, men detta är mer undantag än regel. Till kyrkans ursprungliga organisationsform hör stifts- och församlingsnivåerna, inte vare sig nationell- eller kontraktsnivå som i princip endast är hjälpnivåer.

Av kyrkostyrelsens skrivelse får man intryck av att ett stift mer är en administrativ och organisatorisk enhet än en pastoral enhet ledd av en biskop. Därför är det klokt att skrivelsen inte anger huruvida man tänker sig fler eller färre stift. Grundfrågan bör inte vara hur stiften fungerar bäst administrativt och ekonomiskt utan hur en stiftsenhet bör se ut för att på bästa sätt tillgodose en biskops möjlighet att utöva tillsyn och ledarskap.

Även om antalet medlemmar i Svenska kyrkan har minskat så har Sveriges befolkning ökat. Detta gör att många stifts och biskopars ansvar har kommit att omfatta allt fler, någonting som främst gäller de tätbefolkade stiften som Göteborg, Stockholm, Lund och Uppsala. Andra stift är till ytan väldigt stora med långa avstånd och skulle av den anledningen behöva delas. Om det sker en översyn av stiftsindelningen bör den därför primärt inriktas på en ökning av antalet stift och biskopar, inte tvärtom. Om Svenska kyrkan vill vara en levande kyrka i pastoral omsorg så är det viktigt att biskopen har närhet och överblick över hela sitt stift. Administrativa förändringar som är på gång med gemensamma servicefunktioner för ekonomi, IT och lönehantering underlättar mycket, vilket ger en god möjlighet att etablera fler stift. Stiften skulle på så vis få en större betydelse för den andliga och teologiska utvecklingen, medan ekonomiska och administrativa servicefunktioner kan lösas på nationell nivå. Det har under decennier varit tydligt att avstånden mellan stiftsledningen å ena sidan och församlingarna och de vigda medarbetarna å andra sidan upplevts som alldeles för stora. Att bilda fler stift skulle vara ett sätt att komma till rätta med detta annars svårlösta problem.

I det kommande utredningsarbetet är det därför viktigt att dessa olika aspekter vägs in, så att framtidens stiftsorganisation kan vara så ändamålsenlig som möjlig för Svenska kyrkans läromässiga klarhet och dess omsorg om medarbetarna. Svenska kyrkan behöver helt enkelt fler stift, inte färre.

Utredningen om kommande stiftsindelning bör därför sammanfattningsvis ta följande i beaktande:

1. För en ökad närhet behövs fler stift. Utredningen får visa vilka men rimligen bör bl.a. stift som Lund, Stockholm, Göteborg och Uppsala komma i fråga.
2. Förutom de territoriella stiftet bör man även beakta några icke-territoriella stift inriktade främst på minoriteter och då främst språkliga minoriteter, exempelvis samiska, meänkieli och teckenspråk.
3. Ytterligare att beakta är ett stift för de svenska utlandsförsamlingarna.

Uppsala den 27 juli 2020

Erik Johansson (FK)

Berth Löndahl (FK)

Håkan Sunnliden (FK)

Kyrkomötet
Motion 2020:14
av Berth Löndahl m.fl.

Begränsning av beslutsrätt för kyrkomötet 2020

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. vad gäller skrivelser begränsa beslutsrätten i årets kyrkomöte till att endast omfatta kyrkostyrelsens förslag i skrivelserna 2020:2, 2020:3, 2020:5 och 2020:6 samt
2. vad avser kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 endast besluta om punkten 2 kostnadsram för 2021.

Motivering

Årets kyrkomöte har som en följd av den pågående coronapandemin blivit ett på många sätt stympat möte. Färre ledamöter deltar i utskott och framför allt i plenum, utskottsarbete och plenardebatter sker via webben, endast motioner som berör kyrkostyrelsens skrivelser beaktas.

Sammantaget gör detta att beslut som är av mer avgörande betydelse för Svenska kyrkan inte bör fattas i år. Ett så begränsat kyrkomöte som i år kan knappast anses vara demokratiskt giltigt även om gruppernas proportionella mandatfördelning har bibehållits. Debatten blir begränsad, den absoluta majoriteten av ledamöter saknar både yttrande- och rösträtt. Att då fatta beslut av övergripande karaktär vore djupt olyckligt. Exempel på sådana beslut är obligatoriskt lönecenter, översyn av stiftsindelningen men ytterligare exempel skulle kunna anföras.

Såväl debatt som beslut bör därför begränsas mycket starkt och endast omfatta sådant som budget för endast det kommande året, 2021, godkännande av föregående års ekonomiska redovisning, beviljande av ansvarsfrihet och diskussion av de skrivelser som mer är redovisande än av beslutskaraktär, exempelvis om jämställdheten i Svenska kyrkan.

Om inte denna begränsning sker riskerar mer omfattande beslut att inte ses som legitima och det lär bli en omfattande efterföljande debatt.

Bunkeflo, Malmö den 27 juli 2020

Berth Löndahl (FK)

Elisabeth Sandlund (FK)

Leif Nordlander (FK)

Kjell O Lejon (FK)

Håkan Sunnliden (FK)

Erik Johansson (FK)

Kyrkomötet
Motion 2020:15
av Leif Nordlander m.fl.

Gemensamma administrativa system

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att genomföra utredning avseende övergripande administrativa system med en remiss till alla pastorat och församlingar som inte är pastorat om de önskar en obligatorisk anslutning till gemensamma administrativa system (GAS) inklusive lönecenter för Svenska kyrkan och gemensam IT-plattform (GIP) samt med angivande av kostnaden för detta.

Motivering

Församlingen är enligt kyrkoordningen den grundläggande nivån i Svenska kyrkan och har av tradition en stor självständighet. Under senare år har regelverket förändrats och pastoratet är i praktiken den avgörande nivån. I församlingar som inte är pastorat uppstår inte detta, men de har å andra sidan inte sällan varit föremål för sammanslagningar av flera församlingar till en. Nu har enligt kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå, punkt 3.1 initiativ tagits av kyrkostyrelsen att ett övergripande administrativt system ska införas (GAS och centralt lönecenter för Svenska kyrkan) och det ska bli obligatoriskt för pastorat och församlingar som inte är pastorat. Samordningen skulle även omfatta gemensam IT-plattform (GIP). Här tas en väsentlig del av den lokala nivåns självbestämmande bort. Därför anser vi att kyrkomötet först ska besluta att grundligt utreda frågan och att sedan genomföra ett remissförfarande avseende detta som omfattar alla pastorat och församlingar som inte är pastorat. Något annat vore utanför den tradition och grundläggande demokratiska uppbyggnaden för Svenska kyrkan och pastorat och församlingar som inte är pastorat och deras självstyrelse. Det är i grunden felaktigt att införa ett tvingande system där deltagarna, här pastorat och församlingar som inte är pastorat, får betala utan att ens ha tillfrågats om de önskar ett sådant system. Det är inte tillfyllest att stiftens tillfrågats såsom skrivelsen uttrycker det.

Falköping den 28 juli 2020

Leif Nordlander (FK)

Bengt Kjellgren (BA)

Suzanne Fredborg (BA)

Kyrkomötet
Motion 2020:16
av Alexander Christiansson m.fl.

Interreligiös dialog

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. med anledning av kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2021–2023 uppdra till kyrkostyrelsen att se över målbilden och förtydliga syftet med vår delaktighet i den interreligiösa dialogen,
2. med anledning av kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2021–2023 uppdra till kyrkostyrelsen att se över möjligheten att effektivisera arbetet med den interreligiösa dialogen.

Motivering

Under de senaste åren har Svenska kyrkan engagerat sig allt mer i vad man kallar för ”interreligiös dialog” med syftet att bygga relationer och band till andra kristna samfund och andra religioner.

I delmål 2B i kyrkostyrelsens skrivelse Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2021–2023 lyfts arbetet med interreligiös dialog fram. Vi anser dock att det inför verksamhetsåren behöver göras förtydliganden i syfte och målsättning med den interreligiösa dialogen samt om möjligt effektivisering med anledning av det ansträngda läget på grund av coronapandemin.

Dialog anser vi i Sverigedemokraterna vara ett av de viktigaste verktyg vi har i en tid av polarisering. Samtalet och viljan att förstå andra människors tankar och världsbild är utgångspunkten för att bygga sammanhållning. Att ha olika syn på sakfrågor som såväl existentiella frågor är naturligt och att samtala kring dem är ett tecken på sundhet i ett demokratiskt samhälle.

Dock är det viktigt att vara tydlig i sitt budskap och trygg i sin identitet när man representerar kristendomen i möte med andra religioner. Om syftet är organiserad interreligiös samverkan för ett övergripande syfte måste samverkan ske i ömsesidig respekt för varandras olikheter istället för att försöka uppnå någon tveksam teologisk tolkning för att anpassa varandras trosinriktningar till varandra. Risken att samtalet blir ett sätt att försöka finna konsensus i frågor där skillnaden mellan olika religioner är fundamentalt olika blir annars påtaglig.

Idag blir syftet med den interreligiösa dialogen otydligt när den teologiska utgångspunkten, som biskoparna föreslår i skriften *De kyrkliga handlingarna i en mångreligiös kontext*, har en inklusivistisk hållning som den rimliga för vår kyrka, dvs. en hållning som är öppen för att andra religiösa traditioner kan vara vägar till Gud, men samtidigt slår vakt om den kristna trons särart. Där föreslås även en hållning att andra religioner kan vara boningar för den heliga Anden, även om det framhålls

att det finns uttryck för religion som är livsfientligt och förtryckande och att allt inte är lika bra.

Samtidigt framkommer det i fritextsvaren i rapporten att det för många församlingar finns en otydlighet i vad som avses med religionsdialog och interreligiös samverkan. I rapporten *Religionsdialog och interreligiös samverkan i Svenska kyrkans församlingar 2016* av Margareta Nordin framkommer dessutom att mycket av det som församlingarna uppfattar som religionsdialog är spontana möten med människor av annan trosuppfattning.

Om varje möte med en person som inte är troende uppfattas som ett religionsdialogmöte och dessutom utgår från att denna person redan har hittat sin väg till Gud och inte har behov av att möta Jesus så riskerar Svenska kyrkan att tappa ett av sina grundläggande uppdrag, nämligen missionsbefallningen och att gå ut och göra alla folk till lärjungar.

I organiserade möten där religionsdialog mellan religioner är syftet eller interreligiös samverkan för ett övergripande syfte ska givetvis en ömsesidig respekt för varandras olikheter och att inte påverka varandra vara utgångspunkten och då anser inte vi att en gemensam religionsteologi är nödvändig. Istället kan detta vara en möjlighet att finna gemensamma lösningar på samhällsproblem, gemensamt stå upp emot religiöst våld, respektfulla lösningar för konvertiter och så vidare. I det spontana mötet med människor med annan trosuppfattning måste givetvis också en ömsesidig respekt vara grunden samtidigt som tillfället att berätta om Jesus kärleksbudskap för den som är villig och mottaglig inte får gå förlorat.

Vi i Sverigedemokraterna vänder oss därför emot den tvetydiga teologin som förenar alla religioner under samma Gud. Vi menar att Svenska kyrkan måste vara mer tydlig i sin kommunikation om vår del i det interreligiösa samtalet. Tron på Jesus som vägen, sanningen och livet och att genom nåd och inte gärningar kunna finna vägen till Gud är en gåva vi ska vara stolta över och dela med oss av till andra. Den är alltför dyrbar för att stanna inom Svenska kyrkan.

Med anledning av det ansträngda ekonomiska läget på grund av coronapandemin anser vi även att det kan finnas skäl att se över möjligheten att effektivisera arbetet med den interreligiösa dialogen och fokusera på det som är viktigast. Att i tider av kris finna gemensamma lösningar på samhällsproblem samt möta människor med alla olika bakgrunder är givetvis något som fortsatt måste prioriteras. Att samverka för att uppnå någon slags vision av gemensamma teologiska tolkningar av mer filosofisk karaktär ser inte vi som något som ska prioriteras på bekostnad av kyrkans grundläggande uppgifter gudstjänst, mission, diakoni och undervisning.

Lerum den 28 juli 2020

Alexander Christiansson (SD)

Julia Kronlid (SD)

Aron Emilsson (SD)

Zandra Pettersson (SD)

Daniel Engström (SD)

Fredrik Ottesen (SD)

Kyrkomötet
Motion 2020:17
av Alexander Christiansson m.fl.

Översyn av klimatsatsningar

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar med anledning av kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå samt kyrkostyrelsens skrivelse 2020:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2019 att uppdraga till kyrkostyrelsen att skjuta upp eller avveckla långsiktiga kostnadsdrivande klimatsatsningar och projekt som inte rör redan beslutade investeringar i till exempel energieffektivisering eller dylikt i fastighetsbestånd.

Motivering

I kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå framgår att under kommande planeringsperiod, 2021–2023, beräknas intäkterna minska med närmare 1,6 miljarder kronor. För nationell nivå motsvarar detta 110 miljoner kronor i lägre intäkter. De flesta församlingar måste därmed göra stora omställningar de närmaste åren, liksom flera stift samt den nationella nivån. Svenska kyrkan behöver prioritera, utveckla samverkan och planera så att församlingarna även i framtiden ska kunna fokusera och fullgöra sitt grunduppdrag. Kyrkostyrelsens uppdrag i den nya situationens utmaningar är att med skärpt allvar vidta ansvarsfulla åtgärder i samarbete med stiftet. Det kan bland annat handla om att inom ramen för det mandat som kyrkostyrelsen har, göra omfördelningar inom verksamhetsbudgeten. Mot bakgrund av denna prognos är det absolut nödvändigt att minska kostnaderna inom Svenska kyrkan. På nationell nivå måste omställningsarbetet intensifieras för att nå målet om en ekonomi i balans år 2025 och för att kunna genomföra prioriterade satsningar. Det handlar inte om att marginellt sänka kostnader på nationell nivå utan det innebär att renodla uppdraget och upphöra med vissa delar av verksamheten samt förstärka andra delar. Den verksamhet som bedrivs idag kommer inte att kunna rymmas i de framtida ekonomiska ramarna.

Med anledning av detta menar vi att det finns skäl att se över verksamheten och vad som går att effektivisera utan att göra avkall på Svenska kyrkans grunduppdrag att bedriva gudstjänst, undervisning, mission och diakoni.

I kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 framkommer i beskrivningen av tabell 1 intäkter och kostnader för att stödja utveckling av församlingslivet att Svenska kyrkan avser satsa 25 miljoner kronor per år på klimatinvesteringar utan specifikation av vad dessa pengar ska investeras i. Även av tabell 13 framgår att klimatsatsningen på 25 miljoner kronor 2021 respektive 2022, alltså totalt 50 miljoner kronor, är en större satsning som Svenska kyrkan budgeterar för.

Även om det finns klimatinvesteringar som både kortsiktigt och långsiktigt kan innebära kostnadseffektivisering så anser vi att i dagens krisläge måste Svenska

Mot 2020:17

kyrkans grunduppdrag prioriteras och att oklara klimatsatsningar får skjutas på framtiden. Sverigedemokraterna vill också värna en miljömässigt hållbar kyrka där vi värnar Guds skapelse och lämnar efter oss en hållbar kyrka även för kommande generationer. Pandemin har exempelvis öppnat upp nya möjligheter till ökad digitalisering som kan effektivisera och tillgängliggöra kyrkans arbete på ett nytt sätt. I dagens krisläge när vi tvingas till prioriteringar anser vi dock att det finns skäl att se över flertalet större klimatsatsningar och tillfälligt skjuta upp eller avveckla dem för att kunna göra besparingar och öka möjligheten att Svenska kyrkan fortfarande kan bedriva sitt grunduppdrag.

Lerum den 28 juli 2020

Alexander Christiansson (SD)

Julia Kronlid (SD)

Fredrik Ottesen (SD)

Daniel Engström (SD)

Zandra Pettersson (SD)

Kyrkomötet
Motion 2020:18
av Mats Hagelin m.fl.

Utdelning av fritt eget kapital

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att skyndsamt utreda möjligheten att dela ut hela eller delar av det fria kapital som överstiger den uppräknade målnivån (motsvarande 7,142 miljarder kronor 2021) till församlingar/pastorat.

Fördelningen bör ske proportionellt avseende antalet medlemmar per den 1 januari 2020.

Motivering

Vi har funnit att de ekonomiska förutsättningarna ändrats jämfört med den situation som rådde när kyrkostyrelsen lämnade sin skrivelse Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2021–2023 till kyrkomötet. De senaste prognoserna visar att lågkonjunkturen och dess konsekvenser kommer att medföra minskade kyrkoavgiftsintäkter vilket främst kommer att drabba församlingarna.

Det finns inte heller några tecken som tyder på att den negativa medlemsutvecklingen kommer att brytas de närmaste åren, tvärtom blir utträdena år 2020 och 2021 sannolikt högre än vad som tidigare beräknats. Härtill kommer en vikande dopfrekvens.

Det råder ingen tvekan om att Svenska kyrkan under lång tid framöver kommer att få leva under helt andra ekonomiska förutsättningar än tidigare. Detta ställer stora krav på insikt och omställning hos såväl församlingar och stift som den nationella nivån.

Eftersom den grundläggande uppgiften till största delen utförs av församlingarna och det är församlingarna som kommer att drabbas hårdast av den sviktande ekonomin behövs, förutom de medel som nationell nivå i kommande budgetskrivelse tillskjutit stiftet för fördelning till församlingarna, ytterligare förstärkning av ekonomin i församlingarna för att de ska kunna fullgöra sin uppgift.

Vi anser att det finns ett utrymme att till församlingarna dela ut hela eller delar av det fria egna kapital som överstiger den uppräknade målnivån (motsvarande 7,142 miljarder kronor 2021). Vi delar kyrkostyrelsens bedömning att det finns mycket osäkerhet i dessa beräkningar och med tanke på den föränderliga värld vi lever i lämnar vi med varm hand över bedömningen av hur mycket som kan fördelas ut till församlingar och pastorat till kyrkostyrelsen. Dock vill vi påpeka att fördelningen bör ske proportionellt avseende antalet medlemmar i respektive församling/pastorat per den 1 januari 2020.

Simrishamn, Stockholm och Halmstad den 28 juli 2020

Mats Hagelin (BA)

Olle Reichenberg (BA)

Bengt Kjellgren (BA)

Kyrkomötet
Motion 2020:19
av Eric Westroth m.fl.

Antalet ledamöter i kyrkomötet

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda antalet ledamöter i kyrkomötet i syfte att reducera antalet ledamöter och därigenom även göra nödvändiga besparingar på nationell beslutsnivå.

Motivering

Det är tydligt i kyrkostyrelsens skrivelser till kyrkomötet, att Svenska kyrkan står inför stora ekonomiska utmaningar. Inte bara som ett resultat av coronapandemin, utan även långsiktigt med ett allt mer vikande medlemsunderlag.

Tydligt är att det måste genomföras besparingar på alla nivåer i syfte att kunna prioritera Svenska kyrkans grunduppdrag gudstjänst, undervisning, diakoni och mission.

Allt eftersom Svenska kyrkan utvecklas i vår samtid ser vi det som naturligt att organisationens struktur, arbetsordning och storlek ses över. Med sviktande medlemsantal bör också antalet ledamöter och tjänstemän i kyrkomötet ses över.

Genom att minska antalet ledamöter i kyrkomötet skulle inte bara kostnaden för att genomföra kyrkomötet kraftigt reduceras, utan samtidigt skulle det också bli organisatoriskt och administrativt mer effektivt. Det skulle dessutom sända en tydlig pedagogisk signal nedåt i organisationen, att besparingar på alla nivåer är nödvändiga.

Naturligtvis är det viktigt att ledamöterna, efter en reduktion, är tillräckligt många till antalet för att nödvändig representation från stift och nomineringsgrupper uppnås.

Stockholm den 28 juli 2020

Eric Westroth (SD)

Arnold Boström (SD)

Linda Lindberg (SD)

Alexander Christiansson (SD)

Daniel Engström (SD)

Kyrkomötet
Motion 2020:20
av Lennart Persson

Prästlönetillgångarnas avkastning och utdelning

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att se över nu rådande bestämmelser för Prästlönetillgångarna.

Motivering

Utdelningen från Prästlönetillgångarna (PLT) ska med nuvarande bestämmelser delas så att hälften går till stiftet och hälften till stiftets församlingar.

De år fonderna ”gått dåligt”, eller ekonomin varit svag, ska fonderna värdesäkras genom tillskott från annan PLT-verksamhet, vilket en del år kan bli betydande belopp.

En sådan värdesäkring finns sannolikt redan i den fasta egendomen, då en beräknad värdering är taxeringsvärdet gånger 1,33. När det gäller jordbruksarrenden, omförhandlas dessa regelbundet enligt index.

Den fasta egendomen kan därmed anses vara självfinansierad. Detsamma borde även gälla fonden, så att den över tid kan bära sina egna upp- och nedgångar.

Resultatet borde leda till bättre utdelningar till stift och församlingar.

Delsbo den 28 juli 2020

Lennart Persson (C)

Kyrkomötet
Motion 2020:21
av Åsa Ingårda m.fl.

Digitalisering och samverkan

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. uppdra till kyrkostyrelsen att revidera strategin för digitalisering och samverkan så att det är upp till den lokala enheten att besluta om anslutning till de gemensamma system som planeras.
2. uppdra till kyrkostyrelsen att inom ramen för det fortsatta strategiarbetet genomföra ett brett remissförfarande där varje enhet får uttrycka sin mening om strategin för digitalisering och samverkan.

Motivering

Svenska kyrkan framträder lokalt som en församling. (Inledning till andra avdelningen, första meningen, kyrkoordningen)

Församlingen är den grundläggande enheten inom Svenska kyrkan, eftersom det är där människor lever, evangelium förkunnas och sakramenten delas ut. Utan gudstjänsterna och gudstjänstgemenskapen finns ingen församling. För att församlingen ska kunna utföra sina uppgifter måste där också finnas människor som är villiga att ta ett särskilt ansvar för dessa uppgifter. (Inledning till åttonde avdelningen, tredje stycket, kyrkoordningen)

Församlingen ska anställa och avlöna den personal samt anskaffa och underhålla den egendom som behövs för församlingens verksamhet. (2 kap. 1 § fjärde stycket kyrkoordningen)

Stiftet är det regionala pastorala området. Dess grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingslivet. (6 kap. 1 § första stycket kyrkoordningen)

Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande organ. Det beslutar om kyrkoordningen. Den lokala och regionala självstyrelsen kommer till uttryck i att kyrkomötet inte får besluta i sådana enskilda frågor som faller inom församlingarnas och stiftens ansvarsområden. (Inledning till fjärde avdelningen, tredje stycket kyrkoordningen)

Svenska kyrkan på nationell nivå tar ansvar för kyrkans gemensamma angelägenheter i fråga om inomkyrklig normgivning, överprövning av beslut, gemensam information, utbildning, samråd samt ekumeniska relationer, internationell diakoni och mission. Till uppgiften hör också

att vara kyrkans röst utåt såväl i det svenska samhället som internationellt.

(Inledning till fjärde avdelningen, andra stycket kyrkoordningen)

Det måste läsas så att det är församlingen som beslutar om hur resurser ska fördelas i arbetet med att utföra det grundläggande uppdraget, ”människor som är villiga att ta ett särskilt ansvar för dessa uppgifter.” Församlingsarbete bygger på relationer oavsett om uppdraget är i en bygd, på en ort eller i en stad. I relationer skapas församling, människor finns med om vi är angelägna och om vi är relevanta. Vad det är, vet varje församling.

Det måste rimligtvis vara så att det är stiftet i dialog med de grundläggande enheterna, som avgör hur främjandeuppdraget bäst ska utföras. Främjandeuppdraget ligger inte på nationell nivå.

I alla övergripande frågor där förslag till förändring ges måste dialog i god demokratisk anda föras med Svenska kyrkans grundläggande enheter: församlingar och pastorat. Det är där som beslut tas om vad som behövs för att fullgöra det grundläggande uppdraget. Remissförfarande behöver göras för att få fram ett så tydligt underlag som möjligt.

I grunden är det gott att Svenska kyrkan vill tillhandahålla stöd där stöd behövs. Dock måste det vara upp till den enskilda enheten att bedöma om det stöd som erbjuds uppfyller ett behov.

Nationell nivå kan erbjuda och den lokala enheten besluta om erbjudandet ska antas.

Det är otänkbart att kräva obligatorium ifrån nationell nivå när församlingen/pastoratet har lokal självstyrelse.

I nuvarande situation är det inte möjligt för ett kyrkomöte med 44 ombud att fatta beslut i övergripande frågor som i grunden går emot kyrkoordningens syn på församlingens/pastoratets roll utan att dessa getts möjlighet att uttrycka sin mening.

Runtuna den 29 juli 2020

Åsa Ingårda (C)

Anders Åkerlund (C)

Ellionor Moberg (C)

Stig Eriksson (C)

Ann-Kristin Jonäng (C)

Ann-Christin Alexius (C)

Mats Nilsson (C)

Agne Arnesson (C)

Anna-Karin Andersson (C)

Berith Pagels (C)

Inga Alm (C)

Kyrkomötet
Motion 2020:22
av Bengt Kjellgren och Sven Ingvar Holmgren

Inrättande av Svenska kyrkans bank

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att inom ramen för ”större utredningar för framtidens kyrka”, och mer specifikt en samordnad kapitalförvaltning, utreda möjligheten att Svenska kyrkan inrättar en egen bankrörelse, Svenska kyrkans bank, för församlingar, pastorat, stift och andra enheter som har nära anknytning till Svenska kyrkan.

Motivering

I kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2021–2023 med anledning av coronapandemin, under avsnitt 3.2, större utredningar för en framtida kyrka, föreslår kyrkostyrelsen en utredning avseende samordnad kapitalförvaltning. Vi motionärer anser att detta är klokt avseende framtida kapitalförsörjning för Svenska kyrkan. I detta sammanhang vill vi åter framföra vårt utredningsförslag att utreda möjligheten att Svenska kyrkan inrättar en egen bankrörelse, Svenska kyrkans bank, för församlingar, pastorat, stift och andra enheter som har nära anknytning till Svenska kyrkan. Vi gjorde detta i motion 2018:90 vid 2018 års kyrkomöte där motionen tyvärr inte antogs. Vi anser likt kyrkostyrelsen citat:

Kyrkostyrelsen ser att de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkan förändras fortare än vad man tidigare trott. Styrelsen bedömer att ett ansvarsfullt agerande kräver ett arbete med att ta fram fakta och underlag för beslut inom några större strukturella inomkyrkliga områden. Dit hör frågan om en samordnad kapitalförvaltning.

Eftersom denna fråga redan varit uppe till behandling vid tidigare kyrkomöte men nu åter aktualiserats av kyrkostyrelsen vill vi som vi anför ovan att kyrkostyrelsen i sitt utredningsdirektiv tar fram fakta och underlag och utreder frågan om att Svenska kyrkan i en samordnad kapitalförvaltning startar bankverksamhet. Ett förenklat förfarande torde vara på sin plats vid behandlingen av motionen. I det betänkande som lades fram i samband med behandlingen vid 2018 års kyrkomöte anfördes som argument för att inte inrätta en bankrörelse att det inte låg inom den grundläggande uppgiften. För oss med bakgrund inom bankvärlden och de finansiella marknaderna är detta en självklarhet – vilken konstig tanke att addera bankrörelse till den grundläggande uppgiften! Däremot för att ge förutsättning att i framtiden genomföra den grundläggande uppgiften behövs en kapitalbas som kan stödja och ge långsiktighet för verksamheten. Alternativet till att själv bedriva bankverksamhet är att betala finansiella institutioner såsom banker för dessa tjänster och det gör Svenska kyrkan idag med mångmiljonbelopp årligen. Ett ur vårt perspektiv märkligt förfarande när vi

själva på ett effektivt sätt skulle kunna bedriva denna verksamhet i likhet med kyrkorna i exempelvis Danmark och England. Vi kan då använda de avgifter och det räntenetto vi betalar till vinstdrivande aktörer på de finansiella marknaderna till exempel den grundläggande uppgiften diakoni. Eftersom kyrkostyrelsen i sin skrivelse aktualiserat frågan om en samordnad kapitalförvaltning anser vi att förutsättningarna nu ändrats från föregående behandling i kyrkomötet 2018 och att frågan borde kunna aktualiseras vid detta kyrkomöte. Nedan följer en bakgrundsbeskrivning vi redogjorde för vid kyrkomötet 2018 (Mot 2018:90):

En egen bankrörelse inom Svenska kyrkan skulle kunna underlätta för kyrkan att även framöver vara en rikstäckande folkkyrka och för församlingarna att bedriva verksamhet. Banken skulle erbjuda både in- och utlåning till förmånliga villkor för församlingar, pastorat, stift och andra enheter som har nära anknytning till Svenska kyrkan. Redan i dag finns en god erfarenhet av ekonomiska och etiska placeringar. En Svenska kyrkans bank skulle, förutom att tillhandahålla experthjälp vid placeringar i värdepapper, även kunna bevilja lån till bl.a. kyrkorenoveringar. Så här löd motiveringen i motion 2005:32 av Sigvard Olsson och Bertil Persson som då fann bifall i utskott men inte antogs av kyrkomötet. I en motion 2013:27 återkom bland andra Bertil Persson med en motion om utveckling av finansiella tjänster. Vad motiverar då en motion 2018 i samma ämne?

Det svenska banksystemet har idag förändrats en hel del där höjningar av avgifter, minskad eller obefintlig kontanthantering och en ökad spread mellan inlånings- och utlåningsräntor ökat kostnaderna för vår kyrka. Hur kommer banksektorn utvecklas framöver och hur ser branschen på en organisation som Svenska kyrkan – detta utgör ett osäkerhetsmoment. Utifrån detta perspektiv anser vi att det är motiverat att återigen väcka denna fråga.

Genom Svenska kyrkans koncernkonto, Kyrkkontot, hanteras församlingarnas, pastoratens och stiftens kyrko- och begravningsavgifter. Därtill kommer verksamhets- och finansiella intäkter för lokal nivå, stiftet och nationell nivå. Huvuddelen av Svenska kyrkans utgifter fördelar sig på kostnader för personal och fastighetsförvaltning. På nationell nivå finns ett eget kapital som skulle kunna utgöra en grund för bankverksamheten, dvs. en så kallad kassareserv.

Utöver administrativ och pastoral samverkan mellan församlingar och stift skulle en utökad finansiell samverkan kunna bidra till att ge våra enheter så ekonomiskt fördelaktiga villkor för sin verksamhet som möjligt. En nischad bankrörelse inriktad på den verksamhet som bedrivs inom Trossamfundet Svenska kyrkan och närstående enheter skulle kunna vara en sådan samverkansform.

Hur ser det då ut i den ”kyrkliga” omvärlden? I den Danske Folkekirken är det Fællesfonden som utgör Folkekirken huvudkassa. Inom dess verksamhet administreras bl.a. ett internt banksystem. Inlånat kapital från församlingar som förvaltas i jord, skog och obligationer ger en avkastning som fördelas mellan församlingarna (med en på förhand fastställd andel) och resterande del av avkastningen tillfaller Fællesfonden. Av Fællesfondens finansiella intäkter lånas 50 procent ut till kyrkliga enheter för renovering av kyrkobyggnader m.m. till en ränta som motsvarade inlåningsräntan.

I Church of England förvaltar Church Commissioners Church of Englands tillgångar. Church Commissioners Fund styrs som en enda sammanhållen enhet och uppfyller två klart uttalade ändamål, vilka bestämmer den finansiella strategin. En del av fonden står för de medel som skall täcka den upplupna pensionsskulden för prästpensionerna. Resterande del av fonden leds med avsikten att kunna upprätthålla en konstant nivå på långsiktig kostnadstäckning för andra kyrkliga ändamål, bl.a. den del av prästlönerna som täcks av den nationella nivån. Church Commissioners har en etisk finanspolicy och man har en Ethical Investment Advisory Group.

Även inom den katolska världen finns en bank men med tanke på debatten om ”världens hemligaste bank” avstår vi från referenser här.

Utifrån den förändring banksystemet genomgår, den osäkerhet det medför för kyrkans långsiktiga finansiering och med hänvisning till hur andra kyrkor inrättat banker föreslår vi kyrkomötet att kyrkomötet beslutar att ge kyrkostyrelsen i uppdrag att utreda möjligheten att Svenska kyrkan inrättar en egen bankrörelse, Svenska kyrkans bank, för församlingar, pastorat, stift och andra enheter som har nära anknytning till Svenska kyrkan.

Halmstad och Sigtuna den 28 juli 2020

Bengt Kjellgren (BA)

Sven Ingvar Holmgren (BA)

Kyrkomötet
Motion 2020:23
av Bengt Kjellgren och Mats Hagelin

Minskat antal ledamöter i kyrkomötet

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda antalet ledamöter i kyrkomötet, i syfte att reducera antalet ledamöter och därigenom även göra nödvändiga besparingar på nationell nivå.

Motivering

Frågan om antalet ledamöter i kyrkomötet har diskuterats under många år. Flera motioner i ämnet har tidigare väckts i kyrkomötet, och frågan lyftes även inom ramen för demokratiutredningen för några år sedan. Kyrkomötets storlek regleras i kyrkoordningens 11 kap. 1–2 §§. Där stadgas att antalet ledamöter ska vara 251, varav två ledamöter utses av utlandsförsamlingarna. Det är naturligtvis viktigt att antalet ledamöter är så pass stort att Svenska kyrkans högsta beslutande organ har en god representativitet utifrån, bland annat, geografisk spridning. Samtidigt måste kyrkomötet ges förutsättningar till ett effektivt arbete, sett till såväl arbetsformer som kostnader. Vi föreslår att kyrkomötet ska besluta att ge i uppdrag till kyrkostyrelsen att utreda antalet ledamöter i kyrkomötet, i syfte att reducera antalet ledamöter och därigenom även göra nödvändiga besparingar på nationell beslutsnivå. Kyrkostyrelsen föreslås därför få i uppdrag att återkomma till kyrkomötet med förslag på ändringar i kyrkoordningen i tillämpliga delar. Kyrkomötets arbete är idag tungrovt och kostnaderna tämligen omfattande. Som exempel kan nämnas utmaningen i att hitta lämpliga lokaler för kyrkomötet med nuvarande storlek. Vi bedömer att en god representativitet kan upprätthållas även med färre än 251 ledamöter. I en tid då Svenska kyrkan tappar medlemmar, med tuffa ekonomiska och verksamhetsmässiga prioriteringar i många församlingar som följd, bör den nationella nivån föregå med gott exempel. Ett minskat antal ledamöter i kyrkomötet är ett sätt att bidra till att öka effektiviteten och minska kostnaderna. I kyrkostyrelsens beredningsarbete bör även ingå att utreda fördelningen mellan fasta mandat och utjämningsmandat (kyrkoordningen 38 kap. 17 §), för att säkerställa en tillräcklig proportionalitet inom ramen för ett minskat antal ledamöter. Vi vill understryka att utlandsförsamlingarnas representation inte påverkas av förändringen, utan att dessa även framdeles ska utse två ledamöter.

Halmstad och Simrishamn den 29 juli 2020

Bengt Kjellgren (BA)

Mats Hagelin (BA)

Kyrkomötet
Motion 2020:24
av Leif Nordenstorm

Planerade utredningar

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. uppdra till kyrkostyrelsen att inte påbörja de i kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 nämnda utredningarna förrän ett fullständigt kyrkomöte haft möjlighet att behandla frågan,
2. uppdra till kyrkostyrelsen att inte genomföra någon utredning om stiftsindelningen.

Motivering

I kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 beskrivs flera olika åtgärder för att effektivisera och spara pengar i framtiden. Många av dessa åtgärder förutsätter centralisering av beslut och administration.

Svenska kyrkan framträder lokalt som församlingar och regionalt som stift. Kyrkan har även nationella organ. Av kyrkoordningen 10 kap. 1 § framgår att församlingarna och stiftet är de primära enheterna. De utredningar som nämns i skrivelsen antyder att en omfattande centralisering ska göras inom Svenska kyrkan. Detta har inte analyserats teologiskt. Det är dessutom djupt olyckligt att ett beslut om sådana utredningar görs just i år då kyrkomötet inte kan samlas i sin fullhet på grund av coronapandemin. Viktiga frågor av denna typ måste beredas och diskuteras av ett fullständigt kyrkomöte.

Uppsala den 29 juli 2020

Leif Nordenstorm (FiSK)

Kyrkomötet
Motion 2020:25
av Marjut Ervasti

Utbildningssatsning kring våld i nära relationer

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utveckla metodik och göra en utbildningssatsning för Svenska kyrkans anställda och bidra till utveckling av arbetet med att agera i mötet med människor som är utsatta för våld i nära relationer.

Motivering

Våld mot kvinnor är ett allvarligt samhällsproblem och har förödande samt långtgående konsekvenser både för de individer som drabbas och för samhället i stort. Våldet och dess uttryck är allt som oftast komplext och mångfasetterat. FN definierar våld mot kvinnor enligt följande:

Varje könsrelaterad våldshandling som resulterar i, eller troligen kommer att leda till, fysisk, sexuell eller psykisk skada eller lidande för kvinnor, samt hot om sådana handlingar, tvång eller godtyckligt frihetsberövande, vare sig det sker i det offentliga eller privata livet.

I Sverige uppskattas att cirka 25 procent av den kvinnliga befolkningen under sin livstid kommer att utsättas för våld av en gärningsperson de har eller haft en relation till. Även om det i högre grad är kvinnor som drabbas av relationsvåldet är även män utsatta. Studier visar att våldsutsatta människor drabbas av allvarlig mental ohälsa som tar sig uttryck på olika sätt: ångest, oro, självskadebeteende, rädsla, panikångest som kan leda till ansträngd ekonomi, utanförskap, beroendesjukdomar, isolering, skam och skuld. Barn kan drabbas av toxisk stress som ger symtom som påminner om adhd. En annan konsekvens av att utsättas för våld är att själv bli våldsamt. Du kan alltså vara både våldsutsatt och våldsutövande. Det finns omfattande kunskap om att barn som upplever våld mot en nära anhörig påverkas negativt på samma sätt som barn som utsätts för våld mot sin egen person. 10 procent av alla barn i Sverige har någon gång upplevt våld i hemmet, och 5 procent antas ha upplevt repetitivt våld enligt Socialstyrelsens folkhälsorapport. Studier visar att barn som upplever våld i hemmet i högre utsträckning utvecklar posttraumatiskt stressyndrom än barn som upplevt andra trauman. Att uppleva våld i hemmet innebär ett enormt stigma för barn och våldet osynliggörs. Därför är det av största vikt att personer som arbetar i miljöer där barn befinner sig får kunskap och verktyg att både upptäcka och synliggöra våldet.

Under coronapandemin har utsattheten ökat i och med isoleringen och det har blivit svårare att söka hjälp. Våldet har eskalerat då man spenderar mer tid på brottsplatsen, dvs. hemmet. Förövare kan utnyttja rekommendationen att vara hemma som ett sätt att ytterligare isolera och utsätta sin partner för våld. Kvinno- och tjejjourer har utökat sina tider och upprättat särskilda chattrum under coronapandemin eftersom

många av de som utsätts för våld är isolerade med sina förövare. På flera platser i landet talas det om en 50-procentig ökning av påringningar och kontakter med kvinno- och tjejjourer. Enligt Brottsförebyggande rådet, Brå, anmäldes 14 100 misshandelsbrott mot kvinnor under första halvan av 2020. Det är en ökning med fyra procent jämfört med första halvåret 2019. 82 procent av de anmälda brotten begicks av en för brottsoffret bekant person. Även våldtäkter har ökat. Totalt anmäldes 3 850 brott mot kvinnor och flickor, vilket var en ökning med tre procent. Även andra stödlinjer upplever ett ökat tryck under coronapandemin, bl.a. organisationen Mind som sett att samtalen till deras självmordslinje ökat och att fler unga än vanligt hör av sig. Även Rädda Barnen, Jourhavande präst, BRIS och Kyrkans SOS har märkt av det utökade behovet av stöd och hjälp. Inom socialtjänsten var det under flera månader "tyst". Anmälningarna stannade av, något som man uppfattar som ett tecken på att det är svårt att larma då samhället ligger nere och de utsatta lever isolerade med sina förövare.

I en rapport från Socialstyrelsen granskas dödsfall under åren 2015–2016 och där finns intressanta och viktiga iakttagelser att ta i beaktande. Av de 21 dödsfallen hade 16 av personerna varit i kontakt med 2–4 olika myndigheter de senaste 12 månaderna innan de dödades. 20 personer hade varit i kontakt med hälso- och sjukvården under samma period. Det signifikanta för samtliga fall var att våldet aldrig upptäcktes om personerna själva inte informerade någon samhällsaktör om utsattheten. Samhället och lagstiftning är till stöd för våldsutsatta men det finns erfarenheter av uteblivet stöd. Det finns grupper av människor som är särskilt våldsutsatta: de som har ett aktivt beroende eller en funktionsnedsättning, papperslösa kvinnor, äldre samt att våld i samkönade relationer ofta osynliggörs. Svenska kyrkans anställda möter människor från samtliga grupper. De våldsutsatta behöver som komplement till samhället få stöd och hjälp av Svenska kyrkans anställda som aktiva parter i det våldspreventiva arbetet.

Det är viktigt att ha ett brett synsätt gällande bakomliggande faktorer till varför våld i nära relationer uppkommer och utförs. Det finns många föreställningar och förutfattade meningar kring både vem som slår och vilka det är som drabbas. Det våldspreventiva arbetet måste både utvecklas och trappas upp i Sverige så att våldet kan minska i samhället. Våldet behöver behandlas som ett folkhälsoproblem.

I kyrkostyrelsens skrivelse 2020:1 påtalas att de diakonala behoven kommer att öka i spåren av coronapandemin. Dessutom uttrycker skrivelsen att den nationella nivån genom delmål 1B ska stärka och stödja stiftens arbete för utveckling av församlingarnas förmåga att fullgöra sitt diakonala uppdrag utifrån ett rättighetsperspektiv med särskild inriktning på barn och ungas utsatthet. Sociala utmaningar behöver mötas med nya arbetsätt utifrån rättighetsbaserat förhållningssätt.

Vikten av utbildning om våld i nära relationer kan formuleras som följande: för att en våldsutsatt person som behöver hjälp och stöd ska känna sig trygg är det angeläget att anställda som ger insatser har teoretiska kunskaper och får kompetensutveckling inom området våld av, eller mot, närstående samt förmåga att praktiskt kunna tillämpa dessa kunskaper. Med utbildningsinsatser och mer kunskap om problematiken får anställda bättre förutsättningar för att fråga om våld och utsatthet.

Vänstern i Svenska kyrkan anser att det är angeläget att utveckla metodik och göra en utbildningssatsning för att stärka det våldspreventiva arbetet bland Svenska kyrkans anställda.

Hägersten den 29 juli 2020

Marjut Ervasti (ViSK)

Kyrkomötet
Motion 2020:26
av Eric Westroth m.fl.

Minskad insyn och offentlighet

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå följande förändringar i kyrkoordningen, föreslagna i kyrkostyrelsens skrivelse 2020:4:

1. 54 kap 8 §,
2. 54 kap 8 a §,
3. 54 kap 8 b §.

Motivering

Svenska kyrkans verksamheter bör präglas av öppenhet och offentlighet så långt det över huvud taget är möjligt. Att utforma generella förbud mot utlämning av uppgifter gällande Svenska kyrkans verksamheter, såväl nationellt som internationellt, försvårar inte bara insyn och granskning av verksamheterna utan riskerar även att späda på misstänksamhet mot kyrkan och dess företrädare och därigenom riskerar beslut att mörka vissa verksamheter, att accelerera antalet medlemsutträden ur Svenska kyrkan.

Svenska kyrkan bör inte ägna sig åt sådant som kräver en ”generell sekretess”, förutom sådant som redan är reglerat i lag, utan kyrkans verksamheter måste tåla granskning och insyn av såväl journalister, som enskilda medlemmar. Att jämföra sig med verksamheter som relationen mellan stater, så kallad diplomati, haltar betänkligt.

Då Svenska kyrkan dessutom uppbär en inte föraktfull summa medel från offentliga myndigheter i sitt arbete, t.ex. från Sida och i förlängningen då även från svenska skattebetalare som valt att inte vara medlemmar i Svenska kyrkan, så borde vikten av öppenhet och offentlighet vara ännu mer viktig.

Notera att motionen inte vänder sig emot att Svenska kyrkan samarbetar, samtalar och för interreligiösa samtal med för Svenska kyrkan utomstående och internationella organisationer, utan enbart vänder sig emot den föreslagna ökade sekretessen och därmed minskade möjligheter till insyn och granskning av dessa verksamheter.

Stockholm den 29 juli 2020

Eric Westroth (SD)

Linda Lindberg (SD)

Daniel Engström (SD)